

## Dvanáct argumentů proti esperantu

### Proč nepřijmout esperanto?



1. Esperanto není živý, přirozený jazyk, je umělý, bez tradice.
2. Esperanto vymysleli amatéři, nekompetentní neprofesionální lingvisté.
3. Struktura esperanta je příliš zjednodušená a jeho slovní zásoba chudá.
4. Esperanto není vhodné pro různé styly krásné literatury.
5. Esperanto nemá „duši“, nesděluje zvláštnosti kulturního dědictví.

### Proč přesto zavést esperanto?



Ano, esperanto je umělý, plánový jazyk, ale je založeno na řadě „přirodních“, etnických jazyků a profituje z jejich tradic. Esperanto tedy spojuje výhody obou těchto vlastností a je zejména vhodné pro počítačové využití, právě pro velmi malé množství synonymů a homonymů. Mluvení esperantem je ve světě rozšířené – a vyvíjí se jako každý živý jazyk.

Esperanto skutečně neinicioval jazykovědec, ale lékař, který mluvil řadou jazyků. Ale pak k jeho rozšíření a zdokonalení přispěli profesionální lingvisté. Proto esperanto vlastní výhody v kombinaci každodenní praxe a vědecké teorie.

Struktura esperanta pečlivě střeží nutné prvky gramatiky a syntaxe. Díky své jednoduchosti je pružná bez komplikací a její stabilita je bez rigidity. Slovní zásobu esperanta stále obohacuje pravidelné tvoření nových slov (např.: *artefarita intelekto*), a přebírání nutných a užitných neologismů z jiných – a nejen z indoevropských jazyků;... např.: *nunatako* z eskymáčtiny (inuitštiny), *saŭno* z finštiny, *hanuko* z hebrejštiny, *cunamo* z japonštiny, *obo* z mongolštiny...

Po zveřejnění esperanta v roce 1887 vyprodukovalo esperanto širokou škálu beletrie. Ta se neskládá jen z tisíců přeložených básnických a prozaických děl, ale z mnoha tisíců původních děl, která jsou soustředěná a opatrovaná ve velkých knihovnách např.: v Budapešti, Londýně, Rotterdamu a Vídni.

Je pravda, že esperanto nemá etnickou „duši“, která by se vztahovala k některému národu, nebo kultuře. Místo toho má „univerzální duši“, která je otevřená, tolerantní a umožňuje přímou komunikaci mezi různými národy a kulturami v epoše nevyhnutelné globalizace.

6. Esperanto není vhodné pro použití ve vědě a technice.
7. *Fundamento de Esperanto* je považováno esperantisty za nedotknutelné a *Akademio de Esperanto* je velmi konservativní institucí.
8. Esperantu se učí zejména lidé, kterým se nepodařilo osvojit si některý z živých cizích jazyků.
9. Učit se esperanto je ztráta času energie a peněz. Má smysl spíše investovat do učení skutečně užitečného jazyka, například angličtiny, němčiny nebo španělštiny.
10. Esperanto nemá ani silnou ekonomickou základnu, ani silné podporovatele.
11. Přijmout esperanto by znamenalo, že jazyky budou bojovat mezi sebou.
- Esperanto již nyní je – alespoň částečně – přijato pro potřeby moderní vědy a techniky, a široce je rozšířeno na internetu. Jeho charakteristické vlastnosti (viz bod 3) umožňují a zajišťují trvalý rozvoj také v oborech od astronomie k zoologii (například *nebulozo*, *primatoj* atd.).
- Nedotknutelnost esperanta ve *Fundamentu* je jen nástrojem k zajištění základní jednoty a předejití vzniku dialektů. *Akademie* není neomylná, ale její členové odvádějí seriózní práci, aby našli a uchovali rozumnou rovnováhu mezi extrémy slepého dogmatismu a neodpovědné anarchie, přísného konzervatismu a absolutní svobody.
- Je faktem, že je možné se esperanto naučit snadněji, rychleji a laciněji než kterýkoliv etnický jazyk. Proto ho vítají zejména ti lidé, kteří z různých důvodů si špatně osvojují cizí jazyk. A také je snadný pro ty, kteří již hovoří jiným cizím (indoevropským) jazykem, od *afrikánštiny* po *albánštinu*, *velštinu* a *jidiš*.
- Je jisté, že je esperanto použitelné jako odrazový *můstek k jazykům* (lingvolanĉilo). Znalost esperanta pomáhá a usnadňuje učení jiných cizích jazyků, včetně angličtiny. Pro osoby, jejichž mateřským jazykem není jazyk indoevropský (např.: Arabové, Číňani, Estonci, Finové, Maďaři, Japonci, Korejci, Malajci, Mongolové, Turci, Vietnamci) je esperanto jakoby vstupenkou do této jazykové skupiny.
- Esperanto není vázáno na nějakou finanční skupinu, ani národní, ani mnohonárodnostní, není vnucováno lidem některou agresivní politickou nebo vojenskou mocností. Je skutečně neutrální a relativně nediskriminující.
- Přijmout esperanto by znamenalo získat neutrální, most mezi kulturami.

12. Zavedení esperanta by způsobilo vážné problémy, například:

- rodilí angličtí mluvčí, a ti, kteří vynaložili mnoho času, energie a peněz, aby se angličtinu naučili, by ztratili své výhody a část svých privilegií
- mnoho překladatelů a tlumočnicků by ztratilo práci
- mnoho dokumentů by muselo být přeloženo do esperanta

Problémy, které by vyplývaly z přijetí esperanta jsou o mnoho méně závažné, než ty, které máme nyní ve velmi drahém jazykovém zmatku (zejména v Evropské unii):

- Angličtina (a francouzština atd.) by byly dále používány v mnoha oborech a jejich rodilí mluvčí by zůstali relativně privilegovaní.
- Mnoho překladatelů by bylo dál potřebných pro překlady dokumentů do esperanta
- Také tlumočníci by byli nezbytní, dokud celé lidstvo by se nenaučilo esperanto. Při tom každý by si uchoval své kulturní dědictví, své zvláštnosti a jazyk. Vždy by pro každého bylo esperanto víceméně cizí jazyk.

*POROVNEJTE, PROSÍM, VĚC BEZ PŘEDSUDKŮ A UDĚLEJTE SI VLASTNÍ ÚSUDEK*